

για εθνική μόρφωση, είναι πώς δεν έχει ελληνικό πνεύμα.

Πνεύμα ελληνικό είχαν ή αρχαία, που ήταν ζωντανή την εποχή που τη μιλούσε το έθνος, έχει και η ζωντανή τωρινή που τη μιλεί το τωρινό έθνος.

Πνεύμα ελληνικό δεν έχει η καθαρεύουσα ούτε η γλώσσα των εφημερίδων, γιατί ποτέ δεν την έμειλησε το έθνος.

Η καθαρεύουσα και η μέση των εφημερίδων είναι Φραγκιακή, όπως με το δικό του την όνομαζέει ο Ροίδης στα «Εἰδωλα».

Η καθαρεύουσα και η μέση των εφημερίδων είναι πιστή κατά λέξη μετάφραση από τα Γαλλικά, το πνεύμα της είναι φράγκικο και μασκαρεύεται με κουρέλια αττικά για να λέγρη πως είναι ελληνικό.

Παίρνουμε στην τύχη φράσεις της καθαρεύουσας από εφημερίδα και βλέπουμε πως κατά λέξη μεταφράζονται στα γαλλικά: Μίαν καλήν πρωΐαν = un beau matin, το ζήτημα εύρισκεται επί του τάπητος = la question se trouve sur le tapis, ήρπασε την περιστασίαν εκ της κόμης = il prit l'occasion par les cheveux, η διαμονή του βασιλέως... έδωσε λαβήν εις... = a donné prise à... ή άφρις του Μ. εις Κ. προεκληθή συνεπειά μιζής έμπιστευτικής διακοινώσεως = l'arrivée de M. à C. a été provoquée à la suite d'une note confidentielle, ήγειραν προπόσεις ένθουσιώδεις = portèrent des toasts enthousiastes, ήμειπίσημον άνακοινωθέν χαρακτηρίζει ως σπουδαίαν την συμφωνίαν ως άποδλέπουσαν εις την διατήρησιν της ήσυχίας = un communiqué sémi-officielle considère comme sérieuse l'entente concernant le maintien de la paix. Όχι! διότι κατά την γνώμην μου χρειάζεται μεγάλη αύθάδεια διά να τολμά εις χωρικός να δεικνύει θάρρος προς ένα μαρκήσιον = non! car à mon avis il faut une grande audace pour qu'un paysan ose montrer de l'insolence envers un marquis κλπ. κλπ.

Αυτή η καθαρεύουσα και η μέση των εφημερίδων έχει την άδιακροτητά να όνομάζη τον έαυτό της εθνική γλώσσα και τη γλώσσα του λαού προδοτική.

Τέλος το σχολείο με την καθαρεύουσα κηρύχνει

τον πόλεμο στο σπίτι, που άνηθικώτερο και άντεθικώτερο πράγμα δεν μπορεί να γίνη.

Το σχολείο με προτυχότατον τρόπο βρίζει τη ζωντανή τη γλώσσα που την έμυθε το παιδί από τα χείλια των γονέων του.

Το σχολείο τη λέγει χυδαία, βεβρωμένη, χαλασμένη, βρωμερή, προδοτική, έμετική, πτωχή, πρόστυχη και χίλια δυό άνάλογα επίθετα τις δίνει.

Το σχολείο βρίζει την άληθινή παράδοση του έθνους, που από στόμα σε στόμα, αιώνας κ' αιώνας σχηματίζεται, φουντώνει, όπου τρχουδοούνται τα ήρωικά μας πανέμορφα δημοτικά τραγούδια, που τη μίλησαν τα παλληκάρια στην επανάσταση, που τη μιλεί όλος ο Έλληνικός λαός και οι γονιοί του παιδιού και το παιδί!

Τούτο, το δύστυχο, σαν πάει στο σχολείο, δεν ξέρει τί να κάνει και ή ντρέπεται, περιφρονεί και μισεί τη γλώσσα που έμαθε στο σπίτι και το ίδιο το σπίτι με τους άπλους γονιούς του και σιχαίνεται το σχολείο με την καθαρεύουσά του ή μένει μέτωπο μεταξύ στο σχολείο και στο σπίτι (αυτό είναι το συχνότερο) και δεν πιστεύει τίποτε και άμφισβάλλει για όλα και όλα τα περιγελά και γίνεται άνθρωπος άψυχος και χωρίς ιδανικά.

(Στάλλο φύλλο τελώνει)

Π. Σ. ΔΕΛΤΑ

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

—ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ (με εικόνες του κ. Ν. Δύτρα).

—Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΣ (με εικόνες της Κας Σοφίας Λασκαρίδη).

Τυπώθηκε στη Λόντρα, σε διαλεχτό χαρτί και είναι καλλιτεχνικά δεμένο.

Πουλιέται στο βιβλιοπωλείο της «Εστίας» δρ. 3,50.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΣΤΟ ΑΛΜΠΟΥΡΟ

ρομάντζο σφουγγαρόδικο

ΒΗΓΗΚΕ ΣΕ ΒΙΒΑΙΟ ΚΑΙ ΠΟΤΑΙΕΤΑΙ ΔΥΟ ΔΡΑΧΜΕΣ

διευθυντή της, που πέθανεν ένα μήνα προητέρω του, δεν έννοουσε με κενό τρόπο ν' αφήση τη «Gazette de France», από την οποία ακόμα δεν έπληρώονταν παρά το μισό άπ' ό,τι του προσέφεραν για τα ίδια άρθρα του άλλου.

Τα άρθρα του αυτά όμως άναδημοσιεύονταν άργότερα σε βιβλία και από κεί το Figaro και το Temps και άλλα φύλλα ως τώρα τα άναδημοσιεύουν. Η ιστορία της Ίριγένειάς του χαρακτηρίζει ακόμα και την άδιαφορία του για την εφήμερη δόξα.

Χρόνια έμεινε το χειρόγραφο του στον άντιγραφέα, χρόνια λησμονημένο ένα γράμμα του στον Κλαρετή ύστερα, μέσα στο συρτάρι του γραφείου του, χρόνια για να δώση στο Όλειο κατόπι τη θαυμασία Ίριγένειά του, με την ιδέα και την πεποίθηση πως ο Κλαρετή δεν έδεχτηκε το έργο του. Άλλά και η πολιτογράφηση του ως Γάλλου είναι σήμερα κοινό μυστικό.

Μετά την έκλογή του Jean Aicard μεταξύ των άθανάτων, ένας άκαδημαϊκός που πολέμησε όσο μπόρεσε αυτήν την ύποψήφιότητα, όχι ο Barrès ούτε ο Faguet, οι δυό φανατικοί του Moréas φίλοι, άλλ' άλλος θυμαστής του, του έγραψε ένα

γράμμα τόσο πρκαπονετικό ένκντίον του, όσο και σαν να ζητούσε εξήγητες για τη διαγωγή του.

Είναι λοιπόν πράγμα αυτό, του έγραψε, να αφήνεις να γίνονται άκαδημαϊκοί άλλοι; Έχεις εύθύνην άπέναντι της ιστορίας, άπέναντι της τέχνης, άπέναντι του έαυτού σου.

Ο Moréas δεν άπάντησε τίποτε στο γράμμα αυτό, άπογοητεμένος από άλλη έκλογή της Άκαδημίας, που αντί να εκλεχτή ο Henri de Regnier, που προτίμουσε ο Moréas, εκλέχτηκε ο Richepin.

Όταν έγινε και ο Aicard άκαδημαϊκός, ο Moréas δέ μιλούσε πια για Άκαδημία.

Ός τόσο φίλοι και θυμαστές του τον έβιζαν στη naturalisation και ο σκοπός τους εκεί τραβούσε. Ο ίδιος το είχε έννοήσει και δεν το άρνούτανε πλέον. Και όταν τον ρώησε κάποιος λίγον κειρό πριν άρρωστήση, αν θα ήτανε ύποψήφιος για κανένα από τα δυό τότε fauteuils, είπε μόν όχι, άλλα έπρόσθεσε:

— Άργότερα ίσως

Σ' έμένα τον ίδιο άπάντησε κάποτε, πικρά χαμογελώντας, στην ίδια έρώτηση:

— Πιστεύω να με κάμουν. Έχω τώρα όλα τα

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Για την Ελλάδα και την Κρήτη δρ. 10

Για το Έξωτερικό δρ. χρ. 12 1/2

Για τις έπαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες (3 δρ. την τριμηνία) συνδρομές.

Κανένας δέ γράφεται συνδρομητής ά δε στείλει μπροστά τη συνδρομή του.

20 λεπτά το φύλλο λεπτά 20

Τα περασμένα φύλλα του Νουμά πουλιούνται στο γραφείο μας στη διπλή τιμή.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στα κιάσκια (Σύνταγμα, Όμόνοια Έθν. Τράπεζα Ύπ. Οικονομικών, Σταθμός Τροχίδρομου (Άκαδημία), Βουλή, Σταθμός ύπόγειου Σιδηρόδρομου (Όμόνοια), στο κιάσκι Γιαννοπούλου (Χαυτεία), στα βιβλιοπωλεία Έστίας Γ. Κολάρου και Σακέτου (άντίκρυ στη Βουλή).

Στην Κέρκυρα, Πάτρα και Βόλο, στα Πρακτορεία των Έφημερίδων, στον Πύργο στο βιβλιοπωλείο του κ. Κ. Βαρουξή.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

ΚΑΙ στην Πάτρα ακόμα, τη δασκαλόπληχτη, άρχίζει να σκορπιέται κάποιο φώς με το «Σέλας». Ξεσηκώνουμε μια παράγραφο ενός διαλεχτού νέου, που είχε τον ήρωισμό να πεί τη γνώμη του παλληκαρίσια: «Ένα μέρος εργασίας είναι τα φιλολογικά Σαββατόβραδα του «Νουμά», του περιοδικού του πιδ φιλολογικού, που διευθύνεται από το στυλό της ιδέας κ. Ταγκόπουλο και που είναι άγνωστο στην Πάτρα, όπου δεν υπάρχει πνευματική ζωή. Σ' ένα από αυτά έτυχα. Μαζεύουνται όλοι οι διαλεχτοί του μυαλού εκεί και νέοι που έρχονται στην άλήθεια και διαβάσουν κάτι καινούργιο που ένας από αυτούς έφερε στο φώς κάτι παλιό και ώρατο και συζητούν άκόμη πιδ φτεινά για την ιδέα. Όργανώνονται, συντάσσονται, δυναμώνονται στον πόλεμο τον τίμιο που κάνουνε στη δασκαλική κουταμάρα».

*

Όμοια όραία λόγια λέει κ' η «Άλήθεια» της Κύπρος για το «Πρότυπο Δημοτικό Σχολείο» μας, που «Έθνικό Σπίτι» τ' όνομάζει και που «άντρες ένας κ' ένας ανάλαβανε να ιδρύσουνε... Το γράμμα τους με το μεγάλο φά-

προσόντα. Δεν πίνω, δεν κλπίζω, δεν τρώγω, δεν περπατώ!!

Η τύχη όμως που πάντοτε τον άντίσταζε, δεν τό θέλησε, κ' έτσι ή έπίσημη Γαλλία, για πείσμα της Μοίρας, τον έτίμησε περισσότερο άπ' ό,τι αν επέθαινε άκαδημαϊκός.

Ο ΓΑΛΛΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ Ο ΞΕΝΟΣ

Πρέπει κανείς να γνωρίζει τί χωρίζει έδώ τον τύπο για να καταλάβη τί ήτανε ο θάνατος του Moréas για τη Γαλλία.

Έκείνο που έγραψαν οι «Καιροί» του Λονδίνου, ότι δηλ. μεγαλύτερο χτύπημα δεν μπορούσε να καταφερθή στα Γαλλικά γράμματα, είναι η γυμνή άλήθεια.

Και πρώτος ο Γαλλικός τύπος τό κατάλαβε και τό έτόνισε αυτό. Πολιτικές και εκκλησιαστικές και κοινωνικές διαφορές, προαιώνια μεγάλα έδώ ζητήματα και άνάμεσα σ' αυτά άλλα παραζητήματα, έχθρες και μίσση και πάθη, έμπήκαν όλκ κατά μέρος, για να τονιστούν συγχωρικά ύμνοι και πικρίες και θούρια στη ζωή εκείνου και έλεγειακές συμφωνίες στο πέραςμα του μεγάλου ποιητή που η Γαλλία εκήθευε.